

זוהר היומי

זוהר בראשית – דף קפ"ה ע"א

פרשת וישב

◆ הקטע מתחיל בדף הקודם (קפ"ד ע"ב) ומסתיים בדף זה ◆

טקסט הזוהר

בְּשִׂמְלָה עוֹשֶׁר וְכָבוֹד, אֲגִר טַב וְשִׁלּוֹה אֵית לִיה בְּהֵאִי עֲלָמָא.

תרגום לעברית

ובא ויראה, כתוב (משלי ג) ארר ימים בימינה בשמאלה עשר וכבוד. ארר ימים באותו שמשתדל בתורה לשמה, שיש לו ארר ימים בעולם שהוא שבו ארר הימים, ואותם הימים הם ודאי ימים, שם הוא בטחון הקדשה שלמעלה שבוטח אדם בעולם הזה להשתדל בתורה, להתחזק בעולם ההוא, בשמאלה עשר וכבוד, יש לו שכר טוב ושלוח בעולם הזה.

טקסט הזוהר

וכל מאן דישתדל באורייתא לשמה, כד נפיק מהאי עלמא, אורייתא אזלא קמיה ואכרות קמיה ואגינת עליה, דלא יקרבו ביהדיה מאריהון דדינא. כד שכיב גופא בקברא, היא נטרת ליה. כד נשמתא אזלא לאסתלקא למיתב לאתרה, איהי אזלא קמה דההיא נשמתא. וכמה תרעין אתברו מקמה דאורייתא עד דעאלת לדוכתה. וקיימא עליה דבר נש עד דיתער בזמנא דיקומון מתניא דעלמא, ואיהי מלפא סניגורא עליה.

וְכָל מִי שֶׁמִּשְׁתַּדֵּל בַּתּוֹרָה לְשִׁמְהָ, כְּשִׁיּוּצָא מִן הָעוֹלָם הַזֶּה, הַתּוֹרָה הוֹלֶכֶת לְפָנָיו וּמַכְרִיזָה לְפָנָיו וּמַגְנָה עָלָיו שֶׁלֹּא יִקְרְבוּ אֵלָיו בְּעָלֵי הַדִּין. כְּשֶׁשׁוֹכֵב הַגּוֹף בְּקֶבֶר, הִיא שׁוֹמֶרֶת אוֹתוֹ. כְּשֶׁהַנֶּשְׁמָה הוֹלֶכֶת לְהַסְתַּלֵּק לָשׁוּב לְמִקְוָמָהּ, הִיא הוֹלֶכֶת לְפָנֵי הַנֶּשְׁמָה הַהִיא. וְכַמָּה שְׁעָרִים נִשְׁפָּרִים מִלְּפָנֵי הַתּוֹרָה עַד שֶׁנִּכְנָסֶת לְמִקְוָמָהּ, וְעוֹמְדָת עַל הָאָדָם עַד שֶׁיִּתְעוֹרֵר בְּזִמָּן שִׁיקוּמוֹ הַמְּתִים שֶׁל הָעוֹלָם, וְהִיא מְלַמֶּדֶת עָלָיו סִגְוּרָיָהּ.

טקסט הזהור

הָדָא הוּא דְכָתִיב, (משלי ו) בְּהִתְהַלֵּךְ תִּנְחָה אֶתְךָ בְּשֹׁכֶכֶּה תִּשְׁמַר עָלֶיךָ וְהִקִּיצוֹת הִיא תְּשִׁיחָךְ. בְּהִתְהַלֵּךְ תִּנְחָה אֶתְךָ, כִּמָּה דְאֶתְמַר. בְּשֹׁכֶכֶּה תִּשְׁמַר עָלֶיךָ, בְּשַׁעֲתָא דְשָׁכִיב גּוּפָא בְּקֶבֶרָא, דְּהָא כְּדִין בְּהִיּוּא זְמַנָּא אֶתְדִּין גּוּפָא בְּקֶבֶרָא וְכְדִין אוֹרִייתָא אֲגִינַת עָלֶיךָ. וְהִקִּיצוֹת הִיא תְּשִׁיחָךְ כִּמָּה דְאֶתְמַר בְּזִמָּנָא דִּיתְעוֹרוֹן מִתִּי עֲלָמָא מִן עֶפְרָא. הִיא תְּשִׁיחָךְ לְמַהּוֹי סִגְוּרָיָא עָלֶיךָ.

תרגום לעברית

זֶהוּ שֶׁכָּתוּב (משלי ו) בְּהִתְהַלֵּךְ תִּנְחָה אֶתְךָ בְּשֹׁכֶכֶּה תִּשְׁמַר עָלֶיךָ וְהִקִּיצוֹת הִיא תְּשִׁיחָךְ. בְּהִתְהַלֵּךְ תִּנְחָה אֶתְךָ - כִּמּוֹ שֶׁנִּתְבָּאֵר. בְּשֹׁכֶכֶּה תִּשְׁמַר עָלֶיךָ - בְּשַׁעֲתָא שֶׁשׁוֹכֵב הַגּוֹף בְּקֶבֶר, שְׁהָרִי אֲזִי בְּזִמָּן הַהוּא נִדּוֹן הַגּוֹף בְּקֶבֶר, וְאֲזִי הַתּוֹרָה מְגַנָּה עָלָיו. וְהִקִּיצוֹת הִיא תְּשִׁיחָךְ - כִּמּוֹ שֶׁנִּתְבָּאֵר, בְּזִמָּן שִׁיתְעוֹרְרוּ הַמְּתִים שֶׁל הָעוֹלָם מִן הָעֶפֶר, הִיא תְּשִׁיחָךְ לְהִיּוֹת עָלֶיךָ סִגְוֹר.

טקסט הזהור

רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר, הִיא תְּשִׁיחָךְ. מֵאִי הִיא תְּשִׁיחָךְ. בְּגִין דְּאָף עַל גַּב דְּהַשְׁתָּא יְקוּמוֹן מִעֶפְרָא, אוֹרִייתָא לֹא יִתְנַשֵּׁי מִנְהוֹן. דְּהָא כְּדִין יִנְדְּעוֹן כָּל הַהִיא אוֹרִייתָא דְשָׁבְקוּ כַּד אֶסְתַּלְקוּ מֵהָאֵי עֲלָמָא, הַהִיא אוֹרִייתָא נְטִירָא מֵהִיּוּא זְמַנָּא וְתִיעוּל בְּמַעֲיִיהוּ כְּמִלְקֻדָּמִין וְאִיהִי תְּמַלֵּל בְּמַעֲיִיהוּ.

רבי אלעזר אומר, היא תשיחה, מה זה היא תשיחה? משום שאף על גב ששכשו יקומו מהעפר, התורה לא תשתכח מהם, שהרי אז ידעו את כל אותה התורה שעזבו כשהסתלקו מן העולם הזה. אותה התורה שמורה מאותו זמן, ותכנס למעיהם כמו מקדם, והיא תדבר במעיהם.

טקסט הזוהר

וכל מלין מתתקנו יתיר מכמה דהו בקדמיתא, דהא כל אינון מלין דאיהו לא יכיל לאדבקא לו כדקא יאות ואיהו אשתדל בהו ולא אתדבק בהו. כללו עאלין במעוי מתתקנו, ואורייתא תמלל ביה. הדא הוא דכתיב והקיצות היא תשיחה. רבי יהודה אומר, כגוונא דא כל מאן דאשתדל באורייתא בהאי עלמא, זכי לאשתדל בה לעלמא דאתי והא אתמר.

תרגום לעברית

וכל הדברים מתקנים יותר מכמו שהיו בראשונה, שהרי כל אותם הדברים שהוא לא יכל להשיג אותם כראוי והוא השתדל בהם ולא נדבק בהם - כלם נכנסים למעיו מתקנים והתורה תדבר בו. זהו שכתוב והקיצות היא תשיחה. רבי יהודה אומר, כמו זה כל מי שמשתדל בתורה בעולם הזה, זוכה להשתדל בה לעולם הבא, והנה נתבאר.

טקסט הזוהר

תא חזי, ההוא בר נש דלא זכי לאשתדל בהאי עלמא באורייתא, ואיהו אזיל בבחשוכא, כד נפיק מהאי עלמא, נטלין ליה ועאלין ליה לגיהנם, אתר תתאה דלא יהא מרחם עליה, דאקרי בור שאון טיט הינון. כמה דאת אמר, (תהלים מ) ויעלני מבור שאון מטיט הינון ויקם על סלע רגלי כונן אשורי.

בא ראה, אותו האיש שלא זוכה להשתדל בעולם הזה בתורה והוא הולך בחשכה, כשיצא מן העולם הזה, נוטלים אותו ומכניסים אותו לגיהנם למקום התחתון, שלא יהיה מרחם עליו, שנקרא בור שאון טיט היום, כמו שנאמר (תהלים מ) ויעלני מבור שאון מטיט היום ויקם על סלע רגלי כונו אשורי.

טקסט הזהיר

ובגין כך ההוא דלא אשתדל באורייתא בהאי עלמא ואתטנף בטנופי עלמא, מה כתיב ויקחיו וישליכו אתו הבורה. דא הוא גיהנם, אחר דדינין להו לאינון דלא אשתדלו באורייתא. והבור רק, כמה דאיהו הורה רק. מאי טעמא בגין דלא הורה ביה מים.

תרגום לעברית

ומשום כך, אותו שלא משתדל בתורה בעולם הזה ומתטנף בטנופות של העולם, מה כתוב? ויקחיו וישליכו אתו הבורה - זה הוא הגיהנם, המקום שדנים את אותם שלא השתדלו בתורה. והבור רק - כמו שהוא היה רק, מה הטעם? משום שלא היה בו מים.

טקסט הזהיר

ותא חזי, כמה הוא עונשא דאורייתא, דהא לא אתגלו ישראל מארעא קדישא, אלא בגין דאסתלקו מאורייתא, ואשתבכו מינה. הדא הוא דכתיב, (ירמיה ט) מי האיש החכם ויבן את זאת וגו' על מה אבדה הארץ וגו'. ויאמר יי על עזבם את תורת וגו'. רבי יוסי אמר, מהכא, (ישעיה ה) לכן גלה עמי מבלי דעת.

תרגום לעברית

ובא וראה כמה הוא הענש של התורה, שהרי לא גלו ישראל מהארץ הקדושה אלא משום שהסתלקו מן התורה ונעזבו ממנה, זהו שכתוב (ירמיה ט) מי האיש החכם ויבן את זאת וגו' על מה אבדה הארץ וגו'. ויאמר ה' על עזבם את תורת וגו'. רבי יוסי אמר, מכאן (ישעיה ה) לכן גלה עמי מבלי דעת.

בְּגִין כֹּךְ כִּלְא קִימָא עַל קִימָא דְאִרְיִיתָא, וְעִלְמָא לָא אֲתִקְיִים בְּקִימִיה אֱלָא
בְּאִרְיִיתָא, דְּאִיהוּ קִימָא דְעִלְמִין עִילָא וְתַתָּא דְכְּתִיב, (יִרְמִיָּה לֵג) אִם לֹא בְּרִיתִי יוֹמָם
וְלַיְלָה חֲקוֹת שָׁמַיִם וָאָרֶץ לֹא שָׁמַתִּי:

תרגום לעברית

מִשׁוּם כֹּךְ הַכֹּל עוֹמֵד עַל קִיּוֹם הַתּוֹרָה, וְהָעוֹלָם לֹא מְתַקֵּים בְּקִיּוּמוֹ אֱלָא בַּתּוֹרָה, שֶׁהִיא
קִיּוֹם הָעוֹלָמוֹת, מַעֲלָה וּמַטָּה, שְׁכָתוֹב (יִרְמִיָּה לֵג) אִם לֹא בְּרִיתִי יוֹמָם וְלַיְלָה חֲקוֹת
שָׁמַיִם וָאָרֶץ לֹא שָׁמַתִּי.

טקסט הזוהר

וַיִּקְחֵהוּ וַיִּשְׁלִיכֵהוּ אוֹתוֹ הַבּוֹרָה, רָמְזוּ עַל דְּאִרְמִיָּאוֹ לִיָּה לָגוּ מִצָּרָאִי אֲתֵר דִּלְא אֲשַׁתְּכַח רָזָא
דְּמַהִימְנוּתָא כָּלִל. רַבִּי יִצְחָק אָמַר, אִי נְחָשִׁין וְעִקְרָבִין הָווּ בֵּיהּ, אֲמַאי כְּתִיב בְּרִאוּבֵן
לְמַעַן הִצִּיל אוֹתוֹ מִיָּדָם לְהַשְׁיבֹהוּ אֶל אָבִיו. וְכִי לֹא חִיִּישׁ רִאוּבֵן לְהָאִי. דְּהָא אֵינוֹן נְחָשִׁין
וְעִקְרָבִין יִנְזָקוֹן לִיָּה, וְאִיהּ אָמַר לְהַשְׁיבֹהוּ אֶל אָבִיו, וְכְתִיב לְמַעַן הִצִּיל אוֹתוֹ.

תרגום לעברית

וַיִּקְחֵהוּ וַיִּשְׁלִיכֵהוּ אוֹתוֹ הַבּוֹרָה, רָמְזוּ עַל שְׁזָרְקוֹ אוֹתוֹ לְתוֹךְ הַמִּצָּרִים, הַמָּקוֹם שֶׁלֹּא נִמְצָא בּוֹ
סוּד הָאֱמוּנָה כָּלִל. רַבִּי יִצְחָק אָמַר, אִם נְחָשִׁים וְעִקְרָבִים הָיוּ בּוֹ, לָמָּה כְּתוּב בְּרִאוּבֵן
לְמַעַן הִצִּיל אוֹתוֹ מִיָּדָם לְהַשְׁיבֹהוּ אֶל אָבִיו, וְכִי לֹא חָשַׁשׁ רִאוּבֵן לָזֶה שֶׁהֵנָּה אוֹתָם נְחָשִׁים
וְעִקְרָבִים יִזְיקוּ אוֹתוֹ, וְאִיהּ אָמַר לְהַשְׁיבֹהוּ אֶל אָבִיו, וְכְתוּב לְמַעַן הִצִּיל אוֹתוֹ?

אֵלָא חָמָא רַאוּבִין דְּנִזְקָא אֶשְׁתַּכַּח בִּידֵיהּ דְּאַחֵי, בְּגִין דְּיַדַּע כַּמָּה שְׁנָאִין לִיה וְרַעוּתָא דְּלֵהוּן לְקַטְלָא לִיה. אָמַר רַאוּבִין, טַב לְמַנְפֵּל לִיה לְגוּ גּוּבָא דְנַחֲשִׁין וְעַקְרָבִין, וְלֹא יִתְמַסֵּר בִּידָא דְשְׁנָאֵי דְלֹא מְרַחֲמִי עֲלֵיהּ. מִכָּאן אָמְרוּ יִפִּיל בַּר נָשׁ גְּרַמִּיָּה לְאַשָּׁא אוּ לְגּוּבָא דְנַחֲשִׁין וְעַקְרָבִין, וְלֹא יִתְמַסֵּר בִּידָא דְשְׁנָאֵי (דזעירין אינון דיכלי

אֵלָא שְׂרָאָה רַאוּבִין שֶׁהִנָּזַק נִמְצָא בִּידֵי אָחִיו, מִשּׁוּם שֶׁיָּדַע כַּמָּה הֵם שְׁנָאִים אוֹתוֹ וְרָצוֹנָם לְהַרְגוֹ אוֹתוֹ. אָמַר רַאוּבִין, טוֹב לְהַפִּיל אוֹתוֹ לְתוֹךְ בּוֹר הַנָּחָשִׁים וְהַעֲקָרָבִים וְלֹא יִמָּסֵר בִּידֵי שְׁנָאָיו שֶׁלֹּא מְרַחֲמִים עָלָיו. מִכָּאן אָמְרוּ, יִפִּיל אָדָם עֲצָמוֹ לָאֵשׁ אוּ לְבוֹר שֶׁל נָחָשִׁים וְעַקְרָבִים וְלֹא יִמָּסֵר בִּידֵי שְׁנָאָיו [שֶׁמַּעֲטִים הֵם שִׁיכוּלִים לְהַנְצֵל, וּמִשּׁוּם כֵּךְ אָמַר לְמַעַן הֲצִיל אֶתוֹ מִיָּדָם].

מקור ומהדורה

הטקסט הארמי והתרגום לעברית: אתר תורת אמת (toratemetfreeware.com) — © ר' פנחס ראובן שליט"א.

מופץ שלא למטרות רווח, בכפוף לרישיון Creative Commons ייחוס – שימוש לא מסחרי – שיתוף זהה 2.5 (CC BY-NC-SA 2.5):

creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.5

עיצוב הדף: זוהר היומי.